

دیمو کراسی (نوځنځ را یی تی) و شورایی. . لال ئحماد

دستپیک

زادگای سهره ځدانی دیمو کراسی لالووی مژوویدو واتی یانان،
زاراو کک ل دوو وش پکها توو (دیمو+کراسی) هر دوو وش کک
بسری ککو مانای دس ساتی گل یا خک دگ ی نیت. نیزامی
دیمو کراسی پل مانی ل بن ځنځ تدا وک ئن ځنځ رناتیفی د و تی
(تی کراتیان) و پاشایاتی هات ت کایو. د و ځنځ و پاشا گل لک خای
ب نوځنځری خوداو ه ځنځ جار ب خودا زانیو ل س زر زوی. ئ و ل
کا ت کدا دس سات و د و ځنځ دوو دیاردی مژوویدو، وک زر روور تکی
مژوویدو ل نجامی نیشته ځبوونی ئینسان و کک ځنځ س رویت
ودا ب ځبوونی (کاری ک مای ت) ی و ک م ځنځی چینای تی س ریه ځداو
و ل ځ و تی (پر س ځندن و گ ځش) ی مژوویدو خیدا مشتوم ی (وای)
لک و ت و و ل و و ه ځمیش دس سات و د و ځنځ ه و یانداو ک
وایبوونی خیان پناس بکن. ئ گ ر ل ک ندا دس سات و د و ځنځ
ب شرعی تدان ب خیان س رچاوی (وای) ل بن مای کان و ل
ئاسمان و رگرتب و بواری هیچ ځر مشتوم کی وایبوون و
ن بوونی نه ه ځنځ ت و و. ئ و ا ئ م ل م س ر د م دا ه ځنځ بژاردن شوینی
گرت ت و و و پ و و ری مافی وای ب ه ځنځ بژاردن ل خک کراو ب
(سنگی م ځک) و ل گ ځ خیدا ب پ ی ب ر ژ و ن دی و ل گ ځ ش نیگای
ځ راو ځ و و مشتوم ی وای ه ځناو ت ب رباس و زر ک سی ب
خ ی و و ځ ریکر دو، ی ک ک ل و ک سان (ماکس فیبر). ماکس فیبر
ه و یداو ځ مکی وای پناس بکات، ئ و ل پناس س رنج
ا ک ځ ځ کیدا ئ م چوار شرعی ت (وای) پناس کردو: (ع قانی،
کار زماتیک، سوون تی و عاتفی) ماکس فیبر هر کام ل م چوار
شرعی ت ب شرعی د زان ت، ب م ئ و پ یوای جیاواری شرعی تی
ع قانی ل گ ځ ئ وانی دیک ل و دای، ک مرف ب ځ و ی کی
ئار زووم ندان د ځنځ س ر سندوقی د نگان و کی ویست د نگی
پ د دات و م مار سی ئ و مافی خای د کات و ب و ځ و ی
دیمو کراسی حقوی و ع قانی ک کی ماکس فیبر ل ف می نیزامی
پر ل مانیدا ځ خراو و ب ماوی ه ر چ ند سا جار ک ب
واییدان و ب دس سات ه ځنځ بژاردن دوو بار د کر ت و و ب ناوی

شرعیت ته هه بژاردن حوکومت به سهر کهم گادا ده کرت.

پرسه هه بژاردن له نزامی پرله مانیدا

پرسه هه بژاردن له سیستمی پرله مانى پشتى نه به ستوو به به شداری ئازادانه استه وځى ځکه، بهه کو زتر منافسه به له نه وان پارتى سیاسیه کان، ئه ویش له کهش و هه وایه کی په له ده ده اوکه و له ده ځکه ناهوسه نگی (ئابووری، کهمه لایه تی) نایه کسان بهه ده ده چته، بهه وحه ده ده له هه مووی نادیموکراسی و نادادپروانه تر بهینه بهه سته کانه، که ده بهه گروپ و پارتی سیاسیه بهه جا ده توانته به په ده رنجامی هه بژاردن کاندیده کانیان بهه هه په په له مانوه و ئیتر له وه بهه ماوه چته ند ساکه بهه ناوی نوښته ځکه ده مهنده وه.

ده سه لاته ځکه له نزامی پرله مانیدا

له نزامی پرله مانى ئه گره بهه سته کان و نه بوونی هاهوسه نگی و ته کنیکى فرت و فته و سیاسیه ته ئیحتیواکردن و ته تاده هه موو نه وان ش لایبره هه شته ده سه لاته استه قینه لای دام و ده زگای دیکه په، لای که مپانیا فرهه گره کان و بانک کان و نه وان ته کتیه سهره کین له پشتی پرده وه نزامی ته مپه دنیاهه بهه ده ده بهه و هیه هه نه کی بهه نه تریش له سه رووی نه وان بوونی نیه. په له مان چوارچه وه و جه گایه که ریاری ته دادره بهه واییدان بهه چهرخینه سه رمایه و ته فتار و مامته په ده ده ته ده زگایه کی شکه په هه رکاته که له و چوارچه وه په بهی دیاریکراوه ده رجه ته و بهه ته هه سه له سه ر نزام و پرسه سه به بهه مه نه نه سه رمایه، نه و بهه ناو دیموکراسی له جه ری ځه شی له ئارادا نامنه و بهه بهه یاری مته جه کی له ځه بهه اته هه ده وه شته وه و حوکمى عورفى و په لیسى اده گه په ندره.

دیموکراسی شوورایى و ده ورى ځکه

دیموکراسی شوورایى ده سه لاته ځکه له خواره وه بهه سه ره وه و پرسه هه هه بژاردن ته په ده له که شه کی ئارام و هاهوسه نگدا بهه یوه ده چته، بهه وه استه وځ بهه شرت و ئازادانه هه موو که سه له ته مته نه (۱۶ - ۱۸) سه زن و په او مافى ځه کاندیده کردن و ځه هه بژاردنه هه په و له سیستمه کی شووراییدا ځه یان که ده ځه نه. شووراکان هه م یاسا ده رده که نه و هه میش جه به جه ده که نه، هه رکاته که ش ځکه ده ته توانته هه بژاردن دووباره بکاته وه و نوښته ری تازى ځه بهه نه رته وه ناو شوورا ځه جه و سه راسه رییه کانه وه، بهه کرده وه ته په ده مرغه و که بوویه کی یاسایى لیه لانه ده رناکه وه و بهه وه په کی ئازاد و سه ره سته له بهه یاردان

لځ چار نووسی ئاییند و ئستای خیدا بشار دځ. لځ نیزامی شووراییدا خځک بځ ئو هځبزاردنیا پناکرت تا شرعیات بځ دسلات بدن، بځکو بځ ئو یځ خځک خځی حوکومت بځسار خیدا بکات و خځک هځر بځ خځی حوکومت و دستور و یاساش بځ خیان و کاروباری خیان دځردکځن. دیموکراسی شوورایی هځر بځ خځی جځوهځری هځموو دځستورکځی گشتی و سیاسی و خځی جیاکځرو یځ لځ لایک لځگځ دیموکراسی پځلځمانی و لځ لایکځیش لځگځ کځی سیستمی لیځلی و کاپیتالیستی لځ ناکځکیدایځ. دیموکراسی پځلځمانی و لیځلی دځوځت لځ جځی مځق دادځنځت، بځپځچځوانځو لځ دیموکراسی شوورایی مځق میحوځر و دځوځت وځسیلځی بځدیځنځی: ئازادی، یځکسانی و خځون و ئاواتځکانی مځق. لځ نیزامی دیموکراسی پځلځمانی دځوځت شوځنی مځقی گرتځتځو و مځق بوځت قوربانی دځوځت. لځ هځبزاردن و نیزامی دځوځتی شووراییدا ئامانچ پځواییدان نیځ بځ دځسځاتځکی جیا لځ خځک و سځرو خځکځی، دیموکراسی و حوکومتی شوورایی لځ وجود و ذاتی خځیدا هځبگری خځسځتی پځوایید، لځ خځی یځو بځ خځی پځنابردن نیځ بځ خځک. بځ پځچځوانځو خځک هځر لځ شوځنی کار و ژبانی خځی قځزاوځت دځکات و بابځت شرعیځتدان و متمانځ نیځ بځ کاسانځکی دځروځی خځی. مځسځلی شرعیځت وځک ماکس قیځر خځشی وځک لیځلیځک دځوځت: شرعیځتی کارځزماتیکی، عځقځانی و عاتیفی هځی. ئو قسځی خځی لځ خځیدا واتای ئو یځ، دځشځت لځ ووی کارځزمایی، عاتفی و سوونځتیوځ پاشایځک، فیځدالځک و دیکتاتځرکځتاد شرعیځتی هځبځت. هځوځی بځدځستهځنځی شرعیځت بځ شرعیځتدان بځ دځوځت و بځ دځسځات لځ ماهیځتدا نا پځوایید. لځ دیموکراسی و حوکومتی شووراییدا هځرگیز ئامانچ پځواییدان نیځ بځ پځواییدان، بځ فتاری دځوځت و بځ دانی هځندی یاسایی بځ بځیارځکان. دیموکراسی شوورایی: بوارځ، پځخساندنځ زځمینځی بځ بځدیځنځی: ئازادی و یځکسانی. چځشنځک لځ خځباتی دینامیکانځ بځ نځهځشتنی جیاوازی چینایځتی، ئابووری و گځزی. حوکومتی شوورایی سیکځلاریزمځ، فرځی لځ جځری خځی و تځیدا مځق ناگځوځتځو بځ هیچ مځرجځعځکی سځروو و دځروځی ئیرادځی ئیرادځی خځی. مځق وځک مځق دځبځت چځقی بځیاردځر لځ ژبان و لځ ئاینځی خځی، نځک بځ وځسیلځ و بځ شتکردن بځ بابځتی شرعیځتدان بځ دځسځاتځکی لځ جځوهځردا نامځ بځ یځکسانی و ئازادی و حورمځت و کځامځتی ئینسانیانځی ئینسانځکان. دځسځاتځکی و دځیانجار بځ شرعیځتی هځبزاردنځ پځلځمانی شرعیځتی وځرگرتځت مادام ناکځک بځ ئازادی و یځکسانی مځقځکان هیچ لځو استیځ ناگځوځت، کځ نامځی بځزات و بځ وجودی مځق و بځ کځامځت و ئازادی.

دیموکراسی و دیموکراسی پللیمانی هاتایه لگگ ددووتی
چینایه تی، کاری به سر ماهیت و کارکردی ددووتو نییه و هاتا
نییه به یه کسان و ئازادی. له یه نانی بهر له زاین پللیمان و
ددووتی دیموکراسی پللیمانی هه بوو، به نام ژنان و کله کان به یان
نه بوو نه خیان به ربهر بکن و نه دنگیش بدن، مافی دنگدان و خ
کاندیدکردن تا نزیک به ناو استکانی سددی بیست له هه ندک و هاتی
ئوروپی خاوهن پللیمان و دیموکراسی لیبلان به نان نه درابوو،
دواایش که مافیان په درا به خباتی ژنان و پیاوانی ئازادخواری
نه که به خشیشی دیموکراسی لیبلانی و پللیمانی، له هه رکو
دیموکراسی پللیمانی و لیبلانی هه بوو نایه کسان و نادادپرواری
هه یه. که مگای سارمایداری و که مگای چینایه تی هه یه. هه رله
بهر نه و ((دیموکراسی چوارچه و یه کی یاسایه به پرستی به یاردان
نه که شهواز و په وهرک به ناو استکانی خودی به یارکان)).

انیه

۱۷/۱۰/۲۰۱۷

لاله ئه حمید